

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— augusztus 13.

(Visszatekintés.) Pillantsunk egy kis időt vissza a múltakra. Nem a régi múltakra — azokra inkább szoktunk emlékezni, — de a közelebbi, a legközelebbi múltakra. Például az Eötvös-Barabás választásra. Annak a tanulságait is levonhatnók, abból is tanulhatnánk valamit, ha egyáltalán arra lennénk berendezve, hogy tanuljunk. Amott, odafönn, az Erssébet városban két borotvahegyig kiélesített párt küzdött a győzelemért. Az a küzdelem már régen eldőlt. Kinek a javára? — az Eötvös javára. És kinek a kárára? — a Barabás kárára. Így beszélnek a bölcsök, az írás- és politika-tudók. A tudatlanok pedig emígyen beszélnek: hogyan, lehetne és lenne-e ellentét két elv között, amelyek közül mind a kettő ama fényes 48-at vallja édes anyjával? és ha nincsen, aminthogy a valóság, vagy — ha egyáltalán igazság volna a földön — igazság szerint nem lehet, hát talán az éles ellentét személyi természetű? Nos, a magas politikában minden személyes ellentét elvi ellentét magasul. Vannak becsületes emberek, akik gaz miniszterek. Vannak nagy, becsületes miniszterek, akik . . . — nem folytatjuk a párhusamot.

(A Kristóffy-huszárok.) A társadalomtudományi társulat görcsös válságon megy keresztül. A nagy mestelenségben a kérdés az, hogy vagy Kristóffy ur győz vagy Andrassy. Érthető nyelven fordítva: vagy a nemzetközi, nem is magyartalan szocializmus, vagy a magyarság erejét ki-

piócazó, feudális nagybirtok. Az a nagybirtok, amely a nemzet testéről meg nem mozdul, csak gyűjti a gennyet s a magyarság legértékesebb elemét kivándorlásra szorítja. Néha igazságügyminiszteri közreműködéssel. Magyar ember szempontjából a választás, hogy t. i. kit kell, vagy mit kell elbuktatni: egyszerű dolog. A magyarságnak se nemzetgyűlölő szocializmusra szüksége nincs (a másik fajtájára pedig nagyon is van), se a magyarság vérének kiszívó feudálizmusra. Tehát el kell csapni, — nem Andrassy, vagy Kristóffy urat, de azt a furcsa társaságot, amely a tudományosság nagyképű örve alatt hol az egyik, hol a másik bűnös irányzat szekerét tolja. A magyarságnak igenis szüksége van arra, hogy Magyarországon minden ember képes legyen boldogulni s ne állja útját semmi vagyoni és bárminemű előítélet; de a szocializmusnak nem érdeke, hogy a magyarság eszméje ellen küzdve, ki engedje csavarthatni kezéből fegyverét a reakció és a nagy és főméltóságú urak hasznára. Csakhogy ezen ismét gondolkozni kellene, ami; úgy látszik, egy kissé nehéz dolog. Ennél sokkal könnyebb egy sztrájkot rendezni, vagy egy-egy törvényt hozni.

(Párbeszéd.) Valahol olvastuk ezt a párbeszédet, orvos és páciens között:

Páciens: Alig eszem valamit, a legkisebb evés után is berekedek.

Orvos: Lásza, ez már mutató jele a gégesorvadásnak.

Páciens: Ha pedig valamit iszom, három pohár után már rekedt vagyok.

Orvos: Hát persze, persze, az természetes.

Páciens: Egy kis dohányzás után pedig jóformán már beszélni sem tudok.

Orvos: Hát amit mondtam, mondtam. A rekedtséget előidéző minden szokásával föl kell hagynia.

Páciens: És azt gondolja a doktor ur, hogyha se nem dohányozom, se nem iszom, se nem eszem, akkor tovább fogok élni?

Ez a párbeszéd jut néha eszünkbe, ha szép országunk kormányzására gondolunk.

Nem lehet megengedni a szabad sajtót, az embertömegek békés jólétét, megélhetését, a jogegyenlőséget (pl. miniszter és cseléd között, vagy gróf és ember között), a magyar állam nemzeti jellegének kiömböritését (lásd a vezényszó, konzulátusok nyelve stb.), önálló vámterületet és önálló kereskedelmi határt s ha minden önállóságunkról és nemzeti jellegéről lemondunk: vajjon akkor és ezzel meghosszabbítottuk-e a mi nemzeti létünket?

Radius.

Nemzetiségiek Bukarestben.

— augusztus 13.

Elhatározott dolog, hogy a magyar képviselőház nemzetiségi tagjai az őszkor meglátogatják a bukaresti kiállítását.

Eddig rendben volna a dolog. Elvitázhatatlan joga Pop Csicsó István urnak és a többi nemes társainak, hogy meglátogassák a bukaresti kiállítását.

Irmuska halálára.

Meghalt? . . . Oh nem, csak visszaröppent
A napsugáros, fényes égbe,
A jó anyának bánatára,
Ki szülte őt és óvta, védte;
Ki sok-sok hónapon keresztül,
A könnyes, kínos éjszakákon
Imádkozott buzgón felette,
Ha már nem jött szemére álom . . .

De vége már a szenvedésnek.
Nem hallja már a tiszta angyal
A jó anya könnyes sirámát
S ha szól a végső bus halottal . . .
Parányi szive nem dobog már
És nem nevet többé az ajka,
Fekszik korán letört virágként
S az életlárma nem zavarja . . .

De nagy öröm van fönn az égből!
Öröme van az angyaloknak:
Ujjat ragadtak fel a földről,
Akit a Trón elébe hoznak,
Akin az Ur nem is találhat
Még földi árnyat, földi foltot, —
Hisz még a szive rejtekében
Csak tisztaságot, álmat hordott . . .

. . . Dalom repülj a szemfedőre,
Melléje sok fehér virágnak,
Ahol megtörve, némaabban
A szerető szivek megállnak;
És mond, hogy én e bus dalomban
Könnyet, virágot rejtve vittem
És sugd e végső sort szivökbe:
Ahol Halál van: él az Isten!

(Ér-Semjén.)

Szanyogh Barza.

KALAND.

A leány megállott. Lenézett a csodás völgybe, mely oly szép volt, hogy tündérek tarthatták volna szállásukat ottan. Lenézett oda s azzal a bájos félnépszerűséggel, mely csak az egészen fiatal lányok tulajdona, három lépésnyire vissza szökött a lejárattól.

— Nem barátom, én ide nem megyek le!

— Hogyan? Egy kis félnépszerűség miatt elszalasztaná azt a pompás látványosságot, a mit ott lenn a természet ingyen mutogat? . . . Képes lenne azzal a tudattal megválni innen, hogy figyelmére se méltatta a mi „tündérvölgyünket“, melyben a rózsák harmatból és szivárványból vannak alkotva, a fák büvös illatokat lehelnek magukból, a madarak zenéje a Szeráfok énekével felér . . . a hol a víz kristály tiszta achatok és kalcidonok közü bugyog elő, mint maga az éltető Élet s napfényben uszó sziklapárt a legcsodásabb kaleidoszkop a világon . . .

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjes mindenhol „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche“

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegonkat 4— koron.

Ezt nekik megtiltani nem lehet, sőt még rossz néven sem vehetjük, ha a kitűnő nemzetiségi képviselők ösmereitek bővítése végett fölkeresik a bukaresti román kiállítást.

Ha csak ezt tennék a nemzetiségi képviselő urak, ez még nem volna baj. Aggodalmat kelt ellenben az a hír, hogy a nemzetiségi képviselő urak tetszetileg keresik föl a bukaresti kiállítást, ahol tüntető fogadtatás vár rájuk. Még különösebbé teszi az esetet, hogy Bukarestben a magyarországi nemzetiségi képviselőkhez csatlakozni fognak az osztrák képviselőház cseh, lengyel és oláh tagjai.

Igy ez már némileg többet jelent egy egyszerű társas kirándulásnál. A magyar országgyűlés nem magyar ajku tagjai együtt, csoportosan rándulnak Bukarestbe és ott egy idegen állam politikai csoportjával barátkoznak. A magyarországi oláhok és szlávok oláh területen fognak kezét Ausztria oláh és szláv képviselőivel.

Ez már kétségtelenül több a közönséges politikai tüntetésnél. Ez oly nyílt kifejezése a szeparisztikus törekvésnek, amely veszedelmesen hasonlít Miletics Szvetozárnak emlékezetes szerbiai kirándulásához, vagy a cseh képviselők moszkvai zarándokutjához.

Az oláhok és szlávok, Magyarországnak, az egységes magyar nemzeti államnak külső és belső ellenségei, nyíltan az egész világ előtt fognak kezét. A szláv gyűrű tüntetőleg ölelkezik Bukarestben, nemsokára azután, hogy ott Lueger urat, aki tudvalevően a magyarság ellen irányuló román-osztrák szövetség nyélbeütése végett ment a román fővárosba, ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

Csak a vak nem látja, hogy itt valami készül. A nemzetiségi képviselők irthon verik a mellüket, hogy ők ilyen, meg olyan hazafiak, hű fiai a magyar földnek. A magyar parlament-

ben kikérik maguknak, hogy őket hazaárulóknak nevezzék, külföldön pedig nyílt szövetséget kötnek a magyar állam ellen.

Hát a magyar nemzet várja azt a bukaresti zarándokutat és várja az ott elhangzó pohárköszöntőket és nyilatkozatokat. Várja, hogy jól megjegyezhesse őket magának!

Politikai hírek.

A kivándorlók hajói. Angol lapoknak távirataink között olvasható hirtelre vonatkozólag a félhivatalos M. T. jelenti, illetékes helyről: Tény az, hogy tárgyalások indultak meg, egy tengeri hajóstársaság létesítése tárgyában, a mely hivatva lett volna, hogy a kivándorlási szolgálatot Fiumén át teljesítse. E társaság megvette volna a Cunard Line három hajóját, azonban a tárgyalások menetében akadályok merültek fel, ezért a tárgyalásokat az őszig elhalasztották. Téves tehát az a hír, hogy a magyar kormány megbízottakat küldött volna a Cunard Line hajóstársasághoz a hajók megvétele tárgyában. Teljesen valótlan az is, hogy e hajókra úszve ajánlatokat tettek volna a magyar kormánynek megvételeire.

A hivatalos órák. A városi tisztviselők szeptember 2-án érkezőt tartanak, hogy a délelőtti hivatalos órákért indított megalkotásnak komoly színezetet és erkölcsi alapot adjanak.

Küzdelem a mások életéért.

Harc a tuberkulózis ellen.

(Maragliano eredményei.)

— augusztus 13.

Maragliano olasz tanár, a tuberkulózis elleni küzdelem nagynevű harcosa a francia Association pour l'avancement des sciences lyoni gyűlésen előadta tíz év kutatásának eredményét a tuberkulózis specifikus szerének feltalása dolgában. Nem új módszert ismertet a jeles tudós, hanem az 1895-ben közzétett módszerrel elért kísérleti eredményeit tárta

a gyűlés elé. Egy párisi újságírónak alkalma nyílt a tudós professzorral és a vele együtt a gyűlésre jött asszisztensekkel; Gonei, Ostrovsky és Massini doktorokkal hosszabban beszélgetni a Maragliano-féle eljárásról.

Maragliano tanár az újságíró kérdésére kifejtette, hogy a tuberkulózis specifikus gyógymódja komoly tudományos alappal bír. Igaz ugyan, hogy ma még nem teljesen biztos ennek a specifikus antituberkulotikus szernek ismerete.

Maragliano ezt a körülményt azért hangsúlyozta, mert az általa 1895. augusztus 12-én tett felfedezéseket összetévesztik Behring közléseivel, melyeket ez a nagy tudós ugyan csak 1895-ben szeptember 19-én, a tudósvésznek szérummal elméletileg lehetséges gyógyításáról tett.

— Mi tehát a tárgya tanár ur lyoni előadásának, melyet a gyűlés elé terjesztett?

— Összefoglaltam mindazt, amit a Bordeauxban 1895-ben tartott előadásom óta kutatásaim folyamán találtam, fontos adatokat szolgáltatottam ezzel a kutatóknak.

— Ön eredetileg tuberkulotikus antitoxinoknak tulajdonította a gyógyító erőt. Van-e azóta biztosabb, közelebbi meghatározása?

— Van. Ez a baktériolysin, amely hatásában jobbnak mutatkozott a régi antitoxinnál. Előállítására azon az elven alapszik, melyen valamennyi ilyen antitoxin jellegű szer.

— Tett-e kísérleteket vele?

— Számos adat áll rendelkezésemre, amelyeket részben állatokon, részben emberen tapasztaltam; állatokat úgy is tudtam megmenteni, hogy a baktériolysint a gyűjtőerekbe fecskendeztem, ami által a betegségtől mentessé lettek. A baktériolysin hatóanyaga olyan mérvű ellentálló képességet fejleszt a szervezetben, hogy a tuberkulózissal felveheti a harcot és le is győzheti.

— Ál ez minden esetre?

— Hangsúlyoznom kell, hogy még az orvos sem választja el sok esetben a tuberkulotikus eredetű mellbajokat attól, a mit tuberkulózis alatt értünk. A baktériolysin a

Nem barátnóm, azt nem teheti. Maga le fog oda jönni vellem. A völgy utunkba esik ugyanis. Jöjjen! Én megyek elől, maga fogózik a vállamba. Nézze csak! Gondos emberi kezek utat vágtak a meredek partba. Ját zva lejuunk a mély tóhoz és inni fogunk üdítő italt, a melyet még soha sem ivott...

A leány már fogta a vállát. És a férfi alig bírta visszafojtani feltörő indulatát, hogy fel ne kiáltson. Mintha egy tüztenger hullámozott volna át rajta, olyan perzselő és kéjes érzés futott végig a testén abban a pillanatban, a mint vállain érezte az édes terhet. Csaknem összeroskadt ez érzés sulya alatt. Pedig a leány karsu, törékeny, mint egy lilomszál, ő meg erős, magas, mint egy tölgy.

— Mit szólna hozzá, ha én most hirtelen hátra fordulnék, a karjaimba kapnám magát, mint egy pelyhet... s lezuhannánk együtt oda, a legfenekére a tónak?...

A két kis kéz még görcsösebben kapaszkodott a férfi vállába.

— Avagy mit szólna abhoz, ha egyszer csak kitépném magamat a kezeiből, durván, élesen... és itt hagynám a fél uton... egyedül?...

Ekkor fegyver dördült el valahol a völgyben. Százszoros viszhangja támadt az egyenlő éjszéknek.

Mintha megindult volna az ég s az szakadt volna le kísérteties, meg-meg ujló robajjal. A dörgéstől felvert madarak ijedten röpködtek szerte-szét a légtérben; egy követ nyúl örült vágatással rohant végig a völgy

tisztásán, hogy lábai alatt egyformán szikrázott a zöld gyepek szemeivel.

A férfi önkéntelenül megállott.

Sejtette, hogy a leányt megijesztette a dörgés. Az pedig unottan mondta neki:

— Csak vigyen most már, ha elindultunk. ....

* * *

Gyorsan haladtak a nyaktörő uton lefelé, elől a férfi, utána a leány.

És ha máskor a szemét se volna szabad felemelni erre a leányra, most ott járt a közvetlen közelében, hogy az árnyéka fedte az árnyékát. Egy vigyázatlan lépés, egy véletlen félre csuszás részéről — s a karjaiba ragadhatja őt. Itt nem a „jegyző ur” kalauzolja a híres földes ur kisasszonyát: az emberiség erősebb fele, a férfi kelt oltalmára bűbajos ellenfelének: a nőnek...

— Malvina maga fáradt. Üljön erre a kőpadra, én majd ide telepedem a lábaihoz. És most győződjék meg a saját szemeivel, hogy igazam volt-e?

A leányka nem hallotta a szavakat. — Csak most jutott tudatára annak, hogy mi történt vele.

... A hegyen voltak. Az édes apuka megengedte, hogy meghallgassa a kőölányok énekét. Milyen más ez, mint a francia kisasszonyok társaságai! Hogy vágyódott ő erre a szabadságra mindig. Egyedül lenni s azt tenni, a mi neki tetszik. Soha se volt még ilyen boldog...

A zöld szőlőtőkék a lombos barack-

fák, a zümmögő méhek, mind a Szabadság felségét suttogták a fülébe. Nem tudott betelni a boldogsággal. Azt se tudta, hol jár, csak fáradhatatlanul futkosott össze-vissza előre. Egyszer csak nem hallotta a kötélányok énekét, a tornyos villát se látta, de még a falut se. Eltévedt és nincs senki, a ki megmutatná az utat. Egyik irányba se mer menni. Amott erdő, emitt egy magas domb... Mit fog most gondolni az édes apukája?... Már-már sirva fakadt féltelmében.

Ekkor egy férfi lépett ki az erdőből, Magas, sugár és fiatal. Fegyvert és vadásztarisznyát hord. Ez tán megmutatja neki az utat?... Már észrevette őt és mintha biztalan mosolyozna rá. Nem tudja hogyan, csak megszólította.

— Én a Boródy Malvin vagyok... elvitettem az utat... ha lenne oly jó, hogy...

— Mindenesetre kisasszony! Kovács Andor vagyok, a jegyző...

Ah, a jegyző?! Hát ez volna az a csökönyös ember, akiről az édes apukája szólt? Ez az a keménynyaku fiú, az „új ember”, aki nem akar meghajolni senki előtt sem. Valjon ez az csakugyan?...

De hisz ennek olyan... olyan... szeme, a szeme. Igen. Olyan szemeket még soha se látott. Vagy hol is látott ő ilyen szemeket már egyszer?... Ugy fél, hogy ez az ember bele talál látni az ő bolondos szivecskéjébe. Olyan hangosan dobogott az. Érthetetlen volt előtte, hogy miért?... Egy kikapott regényrészlet, a hol egy szempillan-

tuberkulózis specifikus szere, a mely alkalmaszható az esetek legobbjében.

Ostrosky dr. Maragliano tanár méltó tanítványa, szorgált néhány adatot is 1900-tól 1905-ig Maragliano tanár ötszáz betege közül, kik a betegség különböző szakában kerültek kezelésre; alá máig 121 teljesen meggyógyult és számosan jobbulást mutatnak. Maga a kezelés abból áll, hogy kéthónaponként egy köbcentiméter baktériolysin fecskendeznek be a beteg testébe, 50—50 injekció elegendő szokott lenni.

Azt hiszik, hogy Maragliano módszerében megvan a tuberkulózis legbiztosabb ellenszere: baktériolysin leküzdötte a Koch-féle baktériumot. Hír szerint Guinard dr., a bligny-i tüdővész-szanatórium igazgatója, Maragliano eredményeit a tuberkulózisnak baktériolysin-nel való gyógyítása terén nem tartja minden esetben megbízhatónak. Elismeréssel adózik ugyan Maragliano professzornak, a ki a baktériolysin felfedezésével megmutatta a helyes utat; ma a szérumterápiát csak igen hasznos segítőeszköznek tartja még a használatos kina mellett. Megjegyezzük, hogy maga Maragliano sem állította a baktériolysinnek minden esetben sikeres hatását.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 13.

Egy ostilap állhatatosan napról-napra azt adja hírül olvasóinak, hogy a jövő tavasszal véget ér a kormány missiója, meg lesz az általános szavazati jog és feloszlatják az országgyűlést. Makkal álmodik, „tökén” a szeme. A hivatalos apparátus már végzett a marassa ujsággal, mi azonban utána járunk, hogy egy és más részletet is meg tudjunk.

(Nincs házfeloszlatás)

Legilletékesebb helyen is azt a felvilágosítást nyerte lapunk munkatársa, hogy szó sem lehet arról, hogy az átmeneti kormány 1907 tavaszáig elvégezze a maga programját, mely ugyan zűk korlátok közé van szorítva, de a melynek lelkiismeretes keresztviteféhez mégis idő kell.

tás alatt gyullad szerelemre a leány, a mint először találkozik a „rendelt” férfival, szüntelenül ott kalandozott a fejében.

Hiába, sehogyse hagyta onnan kiüzeni... A leányos lélekisége kell harca egy ismeretlen férfi iránt érzett rokonszenvével. Hiába, a rokonszenv volt az erősebb... „Csak épp vele ne találkoztál volna” — diktálta az esze. Amire a szive azt sugta vissza: „Nektek találkoznok kellett! Hát nem ismerted meg? Hisszod az, a ki álmomban fel szokott kerülni, ő a te szerelmes lovagod és te arcolod ő maghalkatni!

És ő meghalkatta. Ugy felelt a kérdéseire min ha régi ismerősök volnának. Ki tudná máddg és miről beszélgettek? Hogyan lettek barátokká? ...

A hegyi ut merész kanyarulatai, az erdő felkőr alakban hajó szegélye olyan ábrándos gondolatokat sugallnak. Azután a veszedelmes ut le a völgyig... s maga a völgy, a hol tündérek tartották szállásukat... az erdő fain átszűrődő napsugarak... és mindenhon az élő álomkép... az ő álomképe... a férfi... Gyöngyöden simogatták a kezét. Kikartarta szabadítani a kezét. A férfi térdén állt előtte.

— Hát fáj az, ha a kezemben tartom a kezét? ... Hát haragszik reám... Ezeket a fényes sziklákat ezeket a kőóriásokat mind le hozom elébe, csak mondja, hogy nem fáj, hogy nem haragszik... Az arca lángolt, a mig beszélt. A szeméi fénylettek. A leány érezte a forró lehel-

(Kellemes meglepetés.)

Bizonyos az, hogy az országnak az átmeneti időre nagyszabású tervei vannak és jól beavatott neyen felhívták a figyelmünket arra, hogy még az ideiglenes folyamán a kormány olyan javaslatokkal fog a törvényhozás színe elé lépni, hogy az egész magyar körvéleményt nagy és kellemes meglepetés fogja érni. Az őszszel elkészült tervek és javaslatok mindmegannyi határjelzőkövei lesznek az új tarifáknak. Hogy mik ezek a javaslatok, azoknak részleteit szigorú titok leple fedi.

Bizonyos az, hogy Wekerle Sándor ez okból nem vette ki szabadságát és a belügyminiszteriumban Andrássy Gyula gróf személyes vezetésével reggeltől napig folyik a munka azokon a javaslatokon, amelyek az általános szavazati jogról és a közigazgatás teljes közéletre reformjáról szólnak.

Mind ezek a miniszteriumnak csak előre történt megállapodásai alapjára folynak. Őszig, illetve szeptember hónapig, míg a kabinet tagjai nem lesznek együtt Budapesten már nem is lesz miniszter tanács.

Gazdasági tüzek.

(Saját tudósítónktól.)

— augusztus 13.

A tüzoltóságnak ebben az évben még nem volt olyan napja, mint a mai. Három helyen is akadt dolga. Dél előtt és délután is többször felharsant a város utcáin a vészjelző kürtszó. A hajnali órákban — mint ma megirtuk, — a Hv-mokkertben kigyuladt s leégett egy ház. Ezt a tüzet még jóformán el sem oltották, már újra megkondukt a vészharang.

Özv. Jabloncay Kálmánénak a sámsoni határban levő gazdaságában támadt tüz. Eddig ismeretlen okból kigyuladt két egymás mellett levő gabona kazal. Egy esztag rozs és egy esztag buza, ami természetesen menthetetlenül a lángok martaléka lett. Komoly veszedelemben forogtak a szomszédos tanyái épületek is, melyeket azonban megóvott a puszulástól a helyszínerre hamarosan zivonult tüzoltóság, rövidesen lokalizálva a tüzet.

Délután ugyancsak a sámsoni útfélen

letét, érezte szeméinek égető sugarát. És ez a pillanat nagy leányává tette. Gondolkozó, okos teremtséssé. Most már nem eszupán azt tudta, hogy szeretve van. És ez a pihetetlen felfedezés megijesztette. Nem tárdódt már semmivel, csak kitépte magát a férfi kezéből. Oda rohant a tópartjához.

— Ha közeledik hozzám — kiáltotta ólesen — beugrom a vízbe!

A férfi megtörölte izzadt homlokát. Elővette fegyverét a földről. Két rövid esetenés ballasztolt: a ravasz föl volt húzva. — Azután oda támasztotta a fegyvert a kőpad lábához és bele hajlott a csöbe.

— Mit akar? Nagy az istenért, mit akar tenni? — kérdezte most halálra rémülve a leány.

— Semmit! — válaszolt halálos nyugalommal a férfi. És a következő pillanatban úgy dobta el magától a fegyvert, hogy az szinte egy hajításnyira röpült tőle....

... A leány megállott. Visszanézett a csodás völgybe, mely oly szép volt, hogy tündérek tarthattak volna szállásukat ottan. Visszanézett oda — de csak egy rövid percre — és azzal a bájos ragaszkodással, mely csak az egészen fiatal lányok tulajdona, újra a férfi karjába öltötte a karját.

— De most már siessünk ám! ...

Kálmán Sándor.

még egy nagy tüz volt. Budaházy Miklósnak az „Alig álló” csárda mellett levő tanyáján leégett egy 600 keresztből álló rozsasztag és egy szintén több száz keresztből álló arpa-kazal.

A tüzoltóságnak itt késő estig dolgot adott a hatalmas tüz, mely szeles idő esetén kiszámíthatlan károkat okozott volna. A rengeteg gabona teljesen elhamvadt s a tulajdonos kára meghaladja a 4000 koronát, mely azonban biztosítás útján alkalmasint megtérül.

Hogy a tüz hogyan keletkezett eddig nem sikerült megállapítani. Valószínűnek látszik, hogy gyújtogatás következtében. Két hajcsárra irányul a gyanu, akiket mint egy negyed órával a tüz kiütése előtt az asztagoktól a családseg elítávoliott A gyanus emberek után a csendőrség megindította a nyomozást.

KÖZIGAZGATÁS.

A körorvosok. Végre a nyomorúságosan díjazott körorvosokra is gondolkodnak a belügyminiszterium egészségügyi osztályában, a honnan körendület érkezett ma Hajdú-megyé alispánjához, melyben a belügyminiszter felhívja az alispánt, hogy a vármegye járássainak székhelyein lakó körorvosokra vonatkozólag a rendelethez mellékelt rovatos kimutatást töltsse ki és 10 nap alatt terjessze föl a miniszterhez. Az egyes rovatok a körorvos működési körére, fizetésére és utiátalányára vonatkoznak. Erre a kimutatásra azért van szüksége a belügyminiszternek, mert a körorvosok fizetését rendezni akarja.

Egyház és iskola.

— **A zsidó polgári leányiskola pályázata.** A f. évi szeptember 1-én meggyűló zsidó polgári leányiskola — mint olvasóink emlékezhetnek — pályázatot hirdetett két segéd-titkónői állásra. A pályázat augusztus 1-én jár le erre az időre 42 folyamodó jelentkezett, akiknek nagyobb része elemi iskolai tanítónő, de közülök soknak van polgári iskolai képesítése, sőt egy-kettőnek közepiskolai tanári oklevele. Az eredményesnek mutatkozó pályázati sorsát a hitközségi iskolaszék csak a hó vége felé dönti el, nemcsak azért, mert az idő szerint az iskolaszéknek számos tagja — maga az elnök is — távol van, hanem most a nagy szánu folyamodványnak és mellékleteinek áttanulmányozása nem kevés időbe kerül.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— augusztus 13.

Vásár.

Akik e vig vásári zajban
Nem tudják máshol mennyi jaj van,
Akiknek kacagó leányok,
Mulatság, vigság csak a vágyok:
Hiába játszsák itt a leház,
Ki mindenén kacagva néz át:
En az arcukra irva látom:
Minden csak vásár a világon!

Adunk, veszünk. Sét sohase széled
Az örök, nagy vásár: az élet
Boldogság, hír, lánycsók varázsa, —
Mindennek meg van itt az ára.
Ezernyi holmit lát a szem,
S megalkuszunk, ha kell, ha nem.
Nincs nyugovás és nincsen álom:
Minden csak vásár a világon!

Kasza Géza.

Országos vásárunk és a pénz.

— augusztus 13.

Tegnap és ma volt tulajdonképpen a debreceni országos vásár, most ezen a két napon jönnek össze eladók és vevők leginkább városunkban, tehát ezen a két napon lesz a legfőbb üzlet lebonyolítva.

A kereskedők és gazdálkodók türelmetlenül is várták e két napot, hogy hátha valami jó üzletet lehetne csinálni.

A vásár napja el is érkezett, az eladó és vevő közönség is összeverődött, bár ennek a régibb országos vásárokhöz képest még a fele sem volt itt, úgy összeesett a debreceni vásároknak minden becsé és értéke.

Eladó dolgokban nem volt hiány, de ezeknek is a nagy része csak selejtes, nem igazi finom vásári portéka.

Terményekben nagyon kevés került eladásra, a mai gazdálkodó emberek már tavasszal, a lábán, előre eladják a terményt, természetesen óriási kárral.

Ugyan mit is lehetett volna a vásárra hozni, ugyan minek is? hisz a vevők nagy részének alig volt pénze.

Akinek volt, spekulált, jó üzletet csinált, de a nagy közönségnek ma már nincs pénze, csak adóssága.

Van váltótartozása, betáblázása, hátralekös adója: de pénze nincs.

A pénzt mintha a föld nyelte volna el.

Egyeseknél még összegyűjtve, rajta ülve található, de általában véve elpárolgott, kiment rengeteg kamatok fejében a külföldre, idegen cikkekre, gyártmányokra könnyelműen oda lett dobva s most már hiába futunk utána.

A debreceni országos vásáron sincs pénz, így tulajdonképpen vásárról szó sem lehet.

— **Felhívás az iparosokhoz.** Az adókivetési tárgyalások e hó 16-án veszik kezdetüket. Felhívjuk a képesített iparágakhoz tartozó mestereket, hogy a pénzügyigazgatóság által terhekre kivetett kereseti adó nagyságáról a városi adókivető hivatalban győződjenek meg és amennyiben a kivetést elfogadhatónak nem tartják, az adókivető tárgyaláson jelenjenek meg és üzleti viszonyaik feltárással az adókivető bizottságnál személyesen kérelmezzék kereseti adójuk leszállítását, különben az elmaradásukkal járó következményeket maguknak tulajdonítsák. Kert Debrecen, 1906. aug. hó 13-án. Az ipartestület előljárósága.

— **A budapesti gőzmalmi sztrájk.** A sztrájkban áll budapesti malommunkások bizalmi férfai és a malom tulajdonosok képviselői közt tegnap Sterényi József államtitkár elnöklésével lejött megegyezést a munkásoknak ma tartott gyűlékezete nem fogadta el. Ennek következtében a békeszerződés, nem ratifikáltatván, érvényét veszítette. A munkásmozgalmak történetében eddigelő példátlanul álló fejleményre, pedig a malomtulajdonosok elhatározták, hogy azokat a munkásokat, akik azonnal munkába lépnek, visszafogadják és a megállapodásban foglalt bérfölkéteket velük szemben kötelezőleg alkalmazzák. A malommunkások javára e ma délelőtt megjelent régi helyén, sőt a Lujza-malom munkásai is, ahonnan a sztrájk kiindult, munkába állottak. A régi munkásokon kívül sok új munkás jelentkezett, de a malomtulajdonosok mindaddig visszautasítják őket, míg — kivéve a Molnárok és Sütők malmát az összes malmokban dolgoznak Szent, hogy ebben az ügyben becsületes közmozog.

— **Halálozások.** Debrecen szab. kir. városa érdemes, régi tisztviselőjének, néhai Szűcs István városgazdának özvegye szül.

Párnási Debreceni Krisztina asszonyosság hunyt el pénteken éjjel 11 órakor, élte 87 ik évében. A köztiszteletben állott matrónát nagy részvéttel kísérték ma d. u. 3 órakor végnyugalomra, a Szalkay utca 3. sz. alatt levő gyászszobától, a Kistemplomban tartott istentisztelet után a Kossuth utcai temetőbe. A gyászbeszédet Szele György ev. ref. lelkész tartotta, az énekeket a Kossuth-dalkör és a főiskolai kar énekelték. A haláleset városunk számos tekintélyes családját borította gyászba, fia volt Szűcs József fekete grammatikai ev. ref. lelkész.

Ma délelőtt temették el balásfai Orosz Lászlóné urasszonyt a rokonok és a család nagyszámu jóbarátai mély részvéte mellett. Az elhunyt, jószívűségéről ösmert uródnében idősb Orosz László nyugalmazott pénzügyigazgatóhelyettes a feleségét, ifjú Orosz László rendőrfogalmazó pedig az édes anyját gyászolja. A mélyen sujtott család, mely iránt nagy részvét nyilvánul, a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak fájdalomtelt szívvel jelentik saját maguk, valamint számos rokonok nevében, a felejtethetetlen szerető nő és legfondosabb szerető anyja id. balásfai Orosz Lászlóné szül. Királyfia—karcvai Tóth Irma urasszonyak élete 54-ik és boldog házasságának 35-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után folyó hó 11-én reggeli fél 8 órakor történt gyászszobát. Temetése folyó hó 13-án délelőtt 10 órakor fog a róm. kath. egyház szertartása szerint megtartatni és a Kórház-utca 1. sz. gyászszobától a Szent-Anna-utcai temetőben fognak áldott porai nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 14-én délelőtt 9 órakor, a róm. kath. templomban fog az egkek Urának bemutatatni. Béke és áldás lengjen porai felett! A temetésen megjelent a bűnügyi osztály tisztikara, a pénzügyigazgatóság tisztviselői, a r. k. ezres bizottság küldöttsége és nagyszámu közönség.

— **Elhunyt főpap.** Sujánszky Antal esztergomi nagyprépost, címzetes püspök, ma hajnali 2 órakor Esztergomban meghalt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz. Sujánszky Antal volt ezidő szerint a magyar katolikusok legkiválóbb vallási költője.

— **Elgázolta a vonat.** Mai számunkban részletesen beszámoltunk a nyíregyházi vasut vonalon tegnap éjjel történt borzalmas balesetről. A szerencsétlenség áldozata Fábroy Angyal tégláskerti lakos, akit — mint megírtuk — beszállítottak a közpörházba, még él ugyan, állapota azonban olyanira aggasztó, hogy felépüléséhez semmi remény sincs és orvosi vélemény szerint aligha éri meg a reggelt.

— **A milánói magyar osztály.** Budapestről jelentik: A magyar kiállítási bizottság elhatározta, hogy a milánói magyar osztályt újra berendezi és október negyedikén ünnepélyesen megnyitja. Az olasz kormány a legmesszebbmenő lojalitást tanúsította Magyarországgal szemben. Disz-helyet ajánlott fel és ígéretet tett arra nézve, hogy azon a téren, amelyen a magyar kiállítási bizottságnak esetleg hasznára lehet, szívesen áll bármikor rendelkezésére. — Ilyen módon a milánói kiállítás magyar osztálya nemsokára újjászületik, hogy a két világrész civilizációjának fennmaradására magyar kultúra életrevalóságát.

— **A vasut és az országos vásár.** A közönségnek folyton az a panasza, hogy a személyvonatok kocsijai elégtelenek az utasok befogadására. A most városunkba özönlött látogatók, kik természetesen megfizetik vasuti jegyeiket, ezeknek jórésze a kocsik fülkéjében áll vagy a kocsik végében foglalnak helyet. A közönség zúgolódik, türelmetlenkedik, de lármázása mit sem

használ. Annyi kocsit, elegendőt nem csatolnak a vonatokhoz, a mennyi szükséges. Ha nincs aztán hely, a harmadosztályu utas is betódul a második, sőt az első osztályba is, s e kényes utasok az első helyen főleg egész kikelnek önmagukból a beözönlő látogatóktól. A folyosók mindenféle holmikkal meg vannak még ezen kívül telve, kosarakkal, kofferekkel, eltorlaszolják a closetek ajtajait. Mindez valóban türelmetlen állapot, úgy hogy lehetne kérdeni, hogy egy távolról érkező utasnak mi mindent kell kiállania, míg végre hazáig juthat, eltekintve, hogy helyét alaposan megfizette s mégis állania, ácsorogni kell. A vasutak igazgatósága takarékoskodik, de ez helytelen elv, s az intező urak a parancsokat tulzott jó akarattal hajtják végre s ebből a legkellemetlenebb helyzet támad.

— **Tóth András megbízatása.** A debreceni Boesckay szoborbizottság vasárnap délelőtti ülést tartott Wezsprény Zoltán főispán elnöklése alatt. Az ülésen jelen voltak Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Oláh Károly és Körner Adolf tanácsnokok, Varga Károly tb. tanácsnok, Komlóssy Arthur, Dégenfeld József gróf, Zador Lajos bizottsági tagok. Az ülésen Kovács József polgármester előterjesztette, hogy a Boesckay szobrot a budapesti Boesckai-szobor bizottság megtekintette és miután épnek találta, a Hirman Ferenc ércöntővel a szerződést megkötötte és 1000 koronáért megvette. Most tehát a talapzatról kell gondoskodni, a bizottság vita tárgyává tette a kérdést. Impozánsnak, a szoborhoz méltó talapzatról folyt a beszéd a vita során. — A bizottság végül megállapodott abban, hogy a munkálatok elkészítésével Tóth András debreceni szobrászt bizza meg. A szobor alapzatnak teljesen a budapesti Boesckai-szobor mintájára kell elkészülni. Oláh Károly indítványozta ezután, hogy az ünnep előkészületeire már eleve tegyék meg a szükséges intézkedéseket. Bejelent, hogy a szobor leleplezési napján a Csokonai-kör matinét rendez. Itt azonban felmerült az a kérdés, hogy a matinét a leleplezést megelőzőleg vagy pedig utána tartásuk meg. — Több felszólalás után elhatározták, hogy ebben a tárgyban a bizottság most nem határoz, hanem megbizta Oláh Károlyt, hogy a rendezendő ünnepélyről tárgyaljon a Csokonai kör vezető embereivel és annak eredményeiről a legközelebb megtartandó ülésen számoljon be a bizottságnak.

— **Osztálysorsjáték.** A mai húzás főbb nyereményei a következők:

40.000 koronát nyert: 43602.

15.000 koronát nyert: 81703.

10.000 koronát nyert: 100214.

3.000 koronát nyertek: 23451 73650.

2.000 koronát nyertek: 37494 71619, 99704.

1.000 koronát nyertek: 1729 82246 56446 71996.

5000 koronát nyertek: 3019 3309

3560 4422 9641 10256 12504 12592

13520 14977 21708 21348 26506 31355

37901 39113 41506 46301 48010 49720

50275 51159 51493 57300 62598 63143

64626 66185 70646 71926 73458 74095

74939 77136 77789 78963 86012 87679

90327 91239 91610 91615 92687 94261

90056 99112 103447 105158 105881 119011

123993.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

— **Menetdíjkezdmény Szent Istvánnapján.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától kapott értesülés szerint az idei Szent István-ünnep alkalmából a magyar királyi államvasutak, valamint a cs. kir. szab. zassa oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — az üzemükben álló helyiérdekű vasutak állomásainak és a közszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelt áru menetférti

jegyeket adnak ki, még pedig augusztus hó 18, 19 és 20 napján (az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban) expressz-vonatok kivételével valamennyi személyszállító vonathoz. A menetirányi jegyek öt napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az ötödik napon éjfélkor lejár, megjegyezvén azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak augusztus 20 án délután történhetik, korábbi visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakitásának sem menetkor, sem jövetkor nincs helye. Gyermekekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— **A távbeszélő névsora.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: A közönség érdekében megengedem, hogy 1906 évi augusztus hó 1-től kezdve a távbeszélő hálózatokhoz csatlakozó előfizetők állomásaira vonatkozó adatok (az állomás kapcsolási száma, az előfizető neve, foglalkozása, lakcíme stb.) az érdekelték abbéli kérelmére a távbeszélő hálózatok előfizetőinek batürendes névsorába egyszerűen többször is felvéssenek az alábbi feltételek mellett: 1. A távbeszélő hálózatok előfizetőinek névsorába minden előfizető neve ingyen csak egyszer vehető fel. Az egyszeri felvétel szövege nem haladhatja meg a 70 betűt. A 70 betűbe nem számítatik be a a) kapcsolási szám, b) a lakás cím olyan helyeken, ahol az előfizető lakására vonatkozó közelebbi adatok (kerület, utca, házszám) felvétele meg van engedve c) a főállomáshoz csatlakozó mellékállomások számának megjelölése (pl. 3 mellékállomással) a főállomás nyilvános vagy időszakos jellegének feltüntetése (pl. nyilvános állomás nyári vagy téli állomás VII—X 31) végül e) oly mellékállomásoknál, amelyek a névsorba a főállomás számával vannak felvéve, az a hivatkozás, hogy a főállomás kinél van berendezve (p. o. főállomás az alapítványi bérpalota kezelésében). 2. Az az előfizető, a ki állomását egynél több elnevezéssel kívánja a névsorban felvettetni, minden egyes felvételért 6 korona évi díjat fizet. A díjfelvétel mellett való felvételre nézve is az előző 1. pont alatt foglaltak irányadók. 3. Ha a díjköteles szöveg 70 betűnél többet tartalmaz, a 70 betűt meghaladó díjköteles szövegnek minden 35 betűje után további 3 korona évi díj fizetendő. A 70 illetve 35 betűnél kevesebb betűt tartalmazó szövegrész teljes 70, illetve 35 betűnek számít s mint ilyen 6, illetve 3 koronával díjaztatik. 4. A 2. és 3. pontok alatt megállapított díjak a naptári év kezdetén egy összegben és előre esedékesek és az előfizetési díjakkal együttesen szedtetnek be. A lefizetett díjakról a hivatal (önkéntár) nyugtát állít ki. 5. Évközben bejelentett olyan díjköteles szövegek felvételéért, a melyek az év folyamán kiadott névsorok mindegyikében már nem jelenhettek meg, a megállapított díj az a hányada fizetendő ahányszor az évben a névsor még megjelent. (P. o. ha a névsor évenként négyszer jelenik meg s a díjköteles szöveg csak az év második felében kiadott két névsorba volt felvehető, az előfizető a 6 koronának felét fizeti.) 6. Akik a névsorban már ezidő-ig szerint is egyszerűen többször szerepelnek, azokra nézve a jelen rendelet határozatai 1907. évi január 1-től kötelezők. 7. A közhatalóságok, közhivatalok és közjótékonyt gyakorló intézetek állomásaira vonatkozó adatok az állomást bérelő hatóság stb. külön kérelmére és az 1. pont alatt említett terjedelemben egyszerűen többször is felvehető a névsorba, díjmentesen azonban ezek is csak legfeljebb háromszor. Kossuth s. k.

— **A cséplőgép sebesültjei.** Ilyenkor nyári takarás idején alig mulik el nap anélkül, hogy egyes gazdaságokban, a munkálattal használt gépek működésénél ne történne egy-egy kisebb-nagyobb baleset vigyázatlanság, gondatlanság vagy valamely hanyagság következtében. Ma is két olyan sebesültet is szállítottak be a kórházba, akit előle baleset ért. Az egyik egy gazdálkodó, Pásti Lajos halápi földbérelő, a kinek tegnap délután a cséplőgép csonkította a jobb-

keze mutató ujját. Mezakarta olajozni a masinát, amelyet — miközben a fogaskerekek között vágkált — vigyázatlanságában véletlenül megindított és úgy esett a baj. A keze a kerekek közé szorult és mire kiszabadították, már csonka volt. — A másik baleset Majoregyházán történt. Áldozata egy diákgyerek, Klein Albert nevű 13 éves gimnázista. A fiu otthon vakációzott a szüleinél, akik gazdálkodók és tanyájukon most folyik a cséplés. Tegnap kezdődött meg a munka s a gyerek ott lábaltankodott a felállított és működésbe hozott gép körül, amelynek szíjkorongja egyszerre elkapta ballába ujjai a kerekek közé kerültek és olyan súlyos, veszedelmes sérülést szenvedett, hogy műtétet kellett rajta végrehajtani.

— **Anyagi viszonyok miatt.** *Treneséből* írják: Lehoczky József segédtelek könyvvezető anyagi zavarok miatt agyonlőtte magát. A 34 éves rokonszenves tisztviselő néhány hét óta nagyfokú idegességben szenvedett. Övegyét és négy kiskorú árva hagyott hátra.

— **Felépülve** Hónapokkal ezelőtti életveszélyes sérülésekkel szállították be a kórházba Varga Albert cserépszindelyező tanoncot. A szerecséttlen fiut borzalmas baleset érte. Még a télen, február, márciusban történt, hogy a Kossuth utcán levő Zádor téle házról tetőmunkálatok végzése közben lezuhant, kitört a keze, lába s olyan veszedelmes belső sérüléseket szenvedett, hogy az orvosok lemondtak életéről. A kórház sebészeti osztályának érdeme, hogy a szegény gyerek mégis életben maradt s bár még nem épült fel teljesen, tegnap már elhagyta a kórházat.

— **Halálos gyümölcszedés.** Nagy-bittséről jelentik: Sko uba Menyhért kórárovi gazda felesége egy fára mászott fel, hogy gyümölcsöt szedjen. A fán szédület fogta el, minek következtében lezuhant s azonnal meghalt.

— **Ujvári Károly jutalomjátéka.** Holnap este tarja meg Ujvári Károly az orfeum színpadán jutalomjátékát, amely lyel aztán egyelőre el is bucsuzik Debrecen közönségétől. Egyelőre azért, mert valószínű, hogy még lesz alkalom öt Debrecenben közház színpadán is látni. Jutalom estélyére felbivjuk mindazok érdeklődését, akik hódolni szeretnek még variete színpadon is az értékes művészetnek. — Bizosra vesszük, hogy holnap este zsufolásig megtelik az orfeum nézőtere. Ujvári Károly mindenesetre megérdemelné. Művészete már kiforrott és olyan, hogy az ország legelső színpadain díszreteresen megállja a helyét.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban.

x **Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót,** mert a legjobb bajuszpóvosztó és ápolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bármintve küld a készítő Gócsz Nagy Ferenc gyógyszerész. Debrecen, Kossuth-utca.

x **Utazók és ügynökök fix fizetéssel és jutallal felvételnek** Schweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac utca 56.

x **Az Arany Bika kávéházban** minden este olgányzene.

Ki a legény a csárdában.

Bicakázás.
(Saját tudósítónktól.)

— augusztus 13.

A Hadházi utca 10 alatt levő Hermann Mátyás-féle korcsmában sokan voltak tegnap délután. A tágas ivószoba alig tudta

befogadni a vásár alkalmából beözönlött vidékieket. Jóképű mulatók atyafiak, lobogós ingujju legényemberek, iparosok valóságos tülekedtek az asztalok mellett. Huzta a cigány folyt a bor, viszhangzott a jókedvű mulatók zajától, kurjongatásától a környék.

A korcsmában levők között leghangsabbak voltak Schaff Gyula iparos segéd és Tóth Lajos viruskodásáról ismert sámsoni paraszt legény.

Nekem huzd! — harsogta a egyik. — Ide cigány! — verte a mellét a másik.

Duhajkodásuk nem ismert határt. Mind-egyikük ki akart tenni magát, vége-hossza nem volt a vetélkedésüknek. Végre is rossz vége lett a dolognak. A parasztleányban ágaskodni kezdett a virtus, nem akarta tűrni, hogy rajta kívül más is legyen legény a csárdában. Kitört balóle a sámsoni féktelenség. Dühösen neki fordult az ellenfélnek.

Szó szót követett, összekaptak, Sámson kitűnőségének zsebéből pillanat alatt előkerült a bicska s a következő percen az iparossegéd megkéselve, véresen támolgott az ajtó felé. Jobb karján érte a szurás nagyon súlyosan. A bicska átvágta az eret. Köröskörül csupa vér lett egyszerre az ivószoba padlója.

Lett mindjárt természetesen nagy kavarodás. Akadtak bátor emberek, akik lefogták a duhaj sámsoni fiut, akit az előhívott rendőr aztán bekísért a központra, míg a megkéselt iparossegédet orvoshoz vitték, majd hazaszállították, Súlyos sérüléseivel hetekig fogja nyomni az ágyat és sokáig megemlegeti a nagyvásári mulatságot.

TAVIRATOK.

A Cunard hajói.

Budapest, augusztus 13. *Londonból* írják. A Daily Telegraph jelenti Liverholból: Az a hír terjedt el, hogy a Cunard hajóstársaság a kivándorlók szolgálatában álló hajóit eladta a magyar kormánynak, vagy pedig, hogy a hajók eladása tárgyában tárgyalások folynak. A társaság hivatalnokai az ügyről nem nyilatkoznak.

Budapest, augusztus 13. *Londoni* jelentés szerint Cunard hajóstársaság igazgatói szombaton fogadták a magyar kormány delegátusait, a kik öt gőzös vételére fejében egy fél milliónál többet ajánlottak a társaságnak. A hajóstársaság igazgatói ezen ajánlat alapján tárgyalásokba bocsátkoztak a magyar delegátusokkal.

Rablás a Siria-hajón.

Budapest, augusztus 13. *Karteganából* írják: Konstatálják, hogy a Syron rablások történtek. A tettesek eddig ismeretlenek. A legénységet valószínűleg letartóztatják.

Elítelt agitátor.

Nagyszalonta, augusztus 13. A főszolgabírószág Rozsványi Jenő dr. specialista vezért izgatásért 15 napi elzárásra és 700 korona pénzbüntetésre ítélte.

Vérengző csendőr.

Szabadka, augusztus 13. Vasárnapról hétfőre virradóra Kiss Kovács István ludaspusztai közesendőr megőrült. Fegyverét és 120 éles töltényt magához véve kiment Ludas pusztára és folytonosan lövöldözve 14 embert súlyosan megsebesített. A 120 töltényből 80-at használt el. Ma reggel csendőröket vezényeltek ki ellene, de ezeket is lelövéllel fenyegette. Végre is a vérengző örültet agyonlőtték.

A szultán betegsége.

Konstantinápoly, aug. 12. (Feladatok: aug. 11-én este 7 óra 20 perc.) Diplomáciai részről történt kérdésközlésre úgy a Yildizben, valamint a portánál ma kijelentették, hogy a szultán csak hirtelen meghülés folytán érezte magát rosszul és hogy állapotában ma már javulás állott be. A szultán állapota teljesen veszélytelen és megszokás nélkül végezi az államügyeket.

Berlin, aug. 12. A Localanzeiger jelentése szerint Bergmann orvostanárt táviratilag Konstantinápolyba hívták, hogy a szultánon szükségessé vált könnyebb operációt végezhajtsa.

Öngyilkos földmives.

Harcs, aug. 13. Tóth Galli István istvárdi illetőségű 68 éves földműves a családjával való folytonos civakodás feletti elkeseredésében a Dráva ugrott. Holttestét még nem találták meg.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, augusztus 13.

Buzakínalat kielégítő vélekedv javult. Tartott irányzat mellett 35 000 métermazsa került forgatomba változatlan áron. Zab szilárdabb, rozs csendes, többi nyugodt. Idő: változó.

Buza októberre	14 80—82.
Buza áprilisra	15 40—42.
Rozs októberre	12 38—40.
Rozs áprilisra	12 86—88.
Zab októberre	12 68—70.
Zab áprilisra	13 08—10.
Tengeri augusztusra	12 32—34.
Tengeri szeptemberre	12 52—54.
Tengeri 1907 májusra	10 62—64.
Répe augusztusra	32 50—70.

Szerkesztői-posta.

Elemér. Kimondását a „Washington”-nak bejos visszaadni; olvassa vasingtonnak.

N. G. Né firtassuk a névtelenül megjelent cikkek szerzőjének kivoltát. A szerkesztőség telet ilyenkor. Ha nem „tilotta” volna el a közlést, de felkérte volna a lapot, hogy ne írjon az ügyről, inkább ért volna célt.

Szerdakelyi. Hogy ha panasza van a leveleiben emlelt két tisztviselő ellen, úgy a nevével tessék szavatolni állításaiért. Névtelen vagy árneves támadásokat tudomásul nem vehetünk. Ez olyan anarchiát vezetne, amely a becsületes emberek rovására a legalsabb elemek garázdálkodását tenné lehetővé. Tisztes ember nyílt sisakkal küzd, ha meg éri, hogy nincs igaza, akkor hallgat.

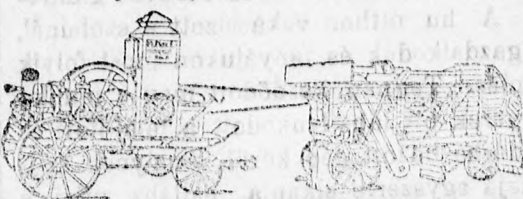

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezés, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljesen díjlanul.

GOLDBERGER AY.
BUDAPEST, V. KERÜLET, 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Csak az eredeti PLEWA-MOTOR

és lokomobil, nyersolaj, benzín- és szivógáz-üzemre, biztosítja a legolcsóbb hajtóerőt a malomban és gazdaságban — Szerkezete egyszerű, szilárd és tökéletes, bárki kezelheti, tartósabb a gőzgépeknél. — A nyers olaj üzemnél pénzügyöri (finánc) ellenőrzés nincs.

Mindenféle MOTOROK

megtekinthetők üzemben. Árjegyzék, költségvetés és egyéb felvilágosítás díjmentes.

Cím: **DÉNES B.** motorspecialista, Budapest, V., Lipót-körút 15.

Felvétetik

egy leányka, ki a polgári leányiskola I. vagy II. oszt. és a német nyelv el-sajátítása végett **Szepességre** óhajtana jönni,

Strompf Károly

kereskedőnél

Késmárkon,

40 korona havi fizetéssel teljes ellátásra.

Nevezettnek van egy kis leánya, ki tisztán beszél németül és polgári leányiskola II. osztályába fog járni.

Olesó-árban,

finom sárga és zöld-bélű cukor dinyéimet nagymenyiségben és

kifogástalan minőségben

becses figyelmükbe ajánlom!

Paczelt János

mag és virág kereskedése

Debrecen.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENOCS,

Egy tégely ára
1 kor. 4 fillér.

mely az arcot tisztítja, teheríti és bársony puhává teszi.

Minden artalmas alkatrész nélkül!

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Serail-szappan.

Kitűnő tolett szappanok a kenőcs használatahoz

Epe-szappan.

Serail-creme. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsaszín és krém. 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szajviz. A legjobb szájrész.

Kapható: **dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön** gyógyszerészek uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **KOZSNYAI MATYÁS** gyógyszerteráiban **Aradon Szabadság-tér,** valamint minden más gyógyszerterában

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

hydraulikus
sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

készítésre Herculesnyomó szerkezettel fa vagy vas tányérral. — Gyümölcs- és

szőlő-örloket,

hogyózógépeket,

Gyümölcs aszaló készülékeket

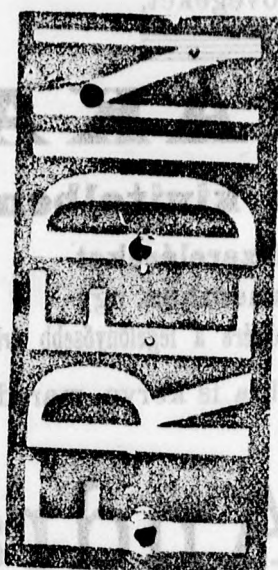
gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III.

különlegességi gyár gyümölcscsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejkorán kértnek.

Csak
Selle és Kary

legjobb
tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Bicalf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap :

„AZ UJSAG”

Előfizetési ára :

Egész évre : . . . . . 28 k.
Félévre : . . . . . 14 „
Negyedévre : . . . . . 7 „
Egy hónapra : . . . . . 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSAG minden előfizetőjének kivétel nélkül !

Megrendelési cím : „AZ UJSAG” kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

A perselyek az Iparbank kirakataiban láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takerékosságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarék-gyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhesstük,

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is
Tájékoztatásul szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 „ „ „ 5 „ „ „	730.—	75.96	805.96
60 „ „ „ 5 „ „ „	1095.—	113.94	1208.94
80 „ „ „ 5 „ „ „	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. „ „ 5 „ „ „	1825.—	189.90	2014.90
2 „ „ 5 „ „ „	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Kiss Bertalan
első hmvásárhelyi
temetési intézete
és
kőfaragó-üzletében

ezen szakmákban jártas egyén azonnal
betölthető állandó állást nyerhet.
Az ezért járó összeget kérem pos-
tai megbizással beszélni,

Tisztelettel

KISS BERTALAN

Mentő-szekrények!

minden nagyságban,
Ministeri előírás szerint.

Schön Sándor

keztyű, kötszer és orvosi műszertárában

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Lähne-féle tan- és nevelőintézet
SOPRON.

**Elemi iskolával, 8 osztály u nyil-
vános főgimnáziummal, érettségi
vizsgálati joggal és reáliskolával**

Felvesz fiúgyermeket 6 éves koruk-
tól fogva. Egyéni tanítás és nevelés.
Lelkiismeretes és szigorú felügyeles.
Növendékek rendre és önálló munkát-
ságra szoktattanak.

Prospektussal és mindennemű felvilá-
gosítással készségesen szolgál
az igazgatóság.

Legelegánsabban készíték

uri öltönyöket, felöltöket, esőköpenyeket,
sport-öltönyöket, disz-magyar ruhákat,
papi palástok, reverendák és fővegeket,
valamint sikkes

EGYENRUHÁKAT

az új szabályzat szerinti kivitelben.

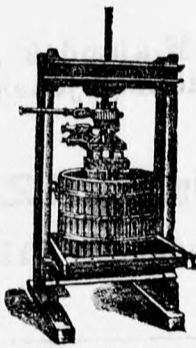
Készíték továbbá teljes **katonai felszereléseket**
a legelegánsabban, **bármely fegyvernemhez**, ugy-
tényleges, mint tartalékos tiszti és egyéves önkéntes urak részére a legelőnyösebb árban.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását továbbra is kérve, maradtam
kiváló tisztelettel

Prelovsky András

katonai és polgári szabó

Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.

URSUS

a legtökéletesebb **szabadalmazott**
borsajtó, felsőnyomással három át-
tételel. **Vasgérendszerkezet**,
legmagasabb nyomó képesség, a
törköly egy darabban leemelhető;
a mint vasrészekkel nem érintke-
zik ezáltal a bor megfeketedése
kizárva. — Könnyű kezelés kevés
munkaerővel,

Honl gyártmány, szőlészeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint,
vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bér-
mentve. — Lőpor árusítás. 416.x.1.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debreczen.

Zacherlin
Nagyon segít és utól-
érhetlen féregpusztító
Úvegekben vásárol-
juk.

Kapható:

Debrecen
Annék Sándor
Böszörményi István
Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Friseth Karoly
Ganovszky Lajos
Grünberger és Glück
Havas József
Kertész Miklós

Kertész Nándor
Klein Ignác
Kóhn Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Molnár Jenő.
Neumann Nándor
Parti Ferenc

Rickl Antal József
Róth Antal
Várray József
Berettyóújfalú:
ifj. Weiszberger Ignác
Rothbart Nándor
Ermihályfalva:
Grósz Hermann és fia
Lévay Vince
Pollák Móríc
Hajduböszörmény:
Gemeinbeck József

Tulogdy Ferenc

Hajdunánás:

Slachta József

Hajduszoboszló:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizmann József

kereskedőknél.

